Československá anarchistická federace

Československá anarchistická federace (ČSAF) sdružuje místní skupiny a jednotlivce, kteří se hlásí k anarchistickým myšlenkám. Jsme svobodomyslný kolektiv sdružující pracující, nezaměstnané a studenty na anarchistických zásadách. Rozumíme tím federalismus, samosprávu a aktivitu zdola. Nemáme žádné vůdce, všechna rozhodnutí jsou přijímána všemi členy, případné funkce jsou volitelné a kdykoli odvolatelné zdola. ČSAF usiluje o vytvoření svobodné a samosprávné společnosti založené na územní a výrobní samosprávě, federalismu, rovnosti, solidaritě a sociální spravedlnosti. Společnosti, kterou budeme spravovat my samotní – obyčejní lidé – pracující, studenti a důchodci.

ČSAF se věnuje propagaci anarchistických myšlenek a materiálů, různorodým akcím, aktivitám a kampaním, které považuje za důležité. Sdílíš podobné myšlenky a myslíš si, že organizovaním můžeme snadněji dosáhnout spousty věcí, snadněji a účinněji bránit svá práva a prosazovat své potřeby? Přidej se k ČSAF nebo s námi spolupracuj.

WWW.CSAF.CZ

Zelená politika

Nakladatelství Československé anarchistické federace

ekologie je oběh plodin v zemědělství,systém,který je starý celé věky a který je dnešními průmyslovými farmami využíván jen vzácně.

Informování a vzdělávání jsou klíčem k úspěchu pro průmyslovou ekologii,nikoliv nákladné nové technologie. Jestli je tak relativně jednoduché vytvořit ekologicko-průmyslové oblasti ,proč se pak tak překvapeně díváme na to,že tyto komplexy rostou jako hřiby? Mnoho lidí považuje za složité předvídat systémy spíše než lineárně mechanická nastavení. Obchodní společnosti jsou zvyklé zaměřit se na „jádro" obchodní strategie ,zejména na vytváření zisku,což jim brání v tom,aby si uvědomily jiné možnosti.

Model růstu,který nezbytně provází kapitalismus,není ani ekologicky ani ekonomicky udržitelný. Znamená vytváření vysokých životních nákladů a nízkou kvalitu života. Jediný zdroj,kterého máme skutečný dostatek,je lidský potenciál,a právě to je zdroj,se kterým je plýtváno s dokonce ještě větší rozmařilostí než se všemi omezenými zdroji Země. Nyní je doba,kdy lidstvo využije ekologické znalosti a aplikuje je k vytvoření společnosti hodnotného života ,založená na rovnosti mezi lidmi a harmonii se zbytkem přírody. Údajně nevyhnutelný konflikt mezi našimi „neukojitelnými potřebami" a „omezenými přírodními zdroji" existuje pouze

Socialistický produktivismus

Takové myšlení bylo uskutečněno překotnou industrializací státním kapitalismem Sovětského svazu, který, ačkoli k tomu směřoval svou potřebou konkurovat na světových trzích, našel skvělou ideologickou oporu ve (všeobecně nezpochybnitelném) názoru socialistů, že industrializace světa je „historickou nezbytností". Není náhodou, že k některým z nejohavnějších ekologických destrukcí došlo pod praporem socialismu! Naneštěstí, anarchisté nebyli výjimkou ze zaujímání nekritického přístupu k průmyslové „civilizaci".

I když by mezi moderními anarchisty šlo jen vzácně najít oslavu moderní továrny, z četby anarchosyndikalistické literatury od konce minulého století skoro až dodnes lze nabýt dojmu, že technologii nelze kritizovat a, což je znepokojivé, že jen malá část života se odehrává mimo továrnu. Anarchističtí komunisté nebyli v tomto ohledu o mnoho lepší. Proč? Anarchisté a libertariánští komunisté jsou zjevně produktem své doby a úroveň ekologické destrukce v dobách prvních masových anarchistických hnutí rozhodně nebyla tak zjevná jako v době po druhé světové válce. Zatímco revolucionáři argumentovali, že kapitalismus zničil dělníka a rolníka, tělo a duši, nebylo tak zjevné, že se kapitál nacházel v procesu ničení země, na níž dělník a rolník

průmyslu a zjišťují,že jejich spoluprací a odstraněním aspektu „růst nebo smrt" u průmyslu může být udržitelná budoucnost reálně možná.

Vize celých sítí průmyslů,z nichž každý zásobí ty ostatní svými vedlejšími produkty,aby odstranil odpad a znečištění jako skutečné ekosystémy,nemusí být tak idealistická,jak by se zdálo. Škodlivé emise by nebyly zadržovány na pro vládu (ne)přijatelné úrovni ,ale byly by úplně zrušeny. V ekosystémech látky cyklicky plynou od producentů (rostliny) ke konzumentům (zvířata) a jsou recyklovány destruenty (houbami,mikroby) a mrchožrouty (supi,hyeny atd.). Vše je využito a představa „odpadu" je nesmyslná. V současném kapitalistickém systému se naprosto odlišné látky přesouvají lineárním způsobem od výrobce ke spotřebiteli a pak přímo do vzduchu nebo na skládku. „Odpad" je v podstatě lidský vynález.

Průmyslová ekologie má za cíl „uzavřít smyčku"-učinit odpad a znečistění zastaralými. To vyžaduje po průmyslu,aby recykloval více zdrojů,užíval surovinové materiály úplně a vytvořil tak málo nechtěných vedlejších produktů jak je jen možné. Velké obchodní společnosti se ovšem více soustředí na to,aby měly stále zásoby materiálů stabilní kvality,než na zpracování vedlejších produktů jiného průmyslu. Vyžaduje si to změnu v myšlení. Je třeba dívat se na produkty ne jako

Zelená politika strana 5

v podobě střetů s pořádkovými silami placenými 2,50 librami na hodinu.

Sociální ekologie

Samo anarchistické hnutí bylo nuceno přebírat otevřeně zelenou politiku, muselo se konfrontovat s problémem produktivismu a vážně diskutovat povahu technologie. Asi prvním libertariánsky komunistickým autorem, který komplexně uchopil otázku ekologické krize a jejího řešení byl Murray Bookchin. Bookchin vlastně může být počítán mezi první teoretiky samotného moderního ekologického hnutí s jeho knihami jako „Naše syntetické prostředí" (1962) a „Krize v našich městech" (1965) nastolujícími agendu toho, co bylo později známo jako sociální ekologie. Zde užil anarchistickou kritiku moci a vztahu mezi prostředky a cíly jako startovní bod. Bookchin rozvinul politický pohled, který měl značný dopad zejména na severoamerické zelené hnutí. Jeho popularita mezi americkými a kanadskými zelenými byla posílena jeho argumentem, že „tradiční" střed revoluční pozornosti (ať už marxistické, anarchosyndikalistické nebo anarchokomunistické), boj pracující třídy, už není středem revolučního projektu. Svůj názor, že klíč k sociální revoluci leží v rozvoji opozičních životních stylů a „nových" sociálních hnutích (feministické, antinukleární, antirasistické atd.), nedávno do určité míry

korigoval. Sociálně ekologické myšlení, které vidí možnost osvoboditelské technologie (osvobozené od jejich současných vlastníků) v budoucí ekologické libertariánské společnosti, vstoupilo do konfliktu s jiným zeleným proudem prohlašujícím se za anarchistický, kterým jsou anarchoprimitivisté. Anarchoprimitivisté v podstatě zastávají názor, že není možná nehierarchická společnost, dokud tu zůstává jakákoliv podoba průmyslové civilizace, a proto je hovořit o osvoboditelské technologii nesmyslem. Zatímco mnoho spisů anarchoprimitivistického hnutí (které je vzdáleno tomu být homogenní entitou) je skvělou protiváhou technofilních argumentů přicházejících z různých zdrojů (včetně „revolučních"), jejich celková perspektiva postrádá jakoukoli revoluční dynamiku a často ve sporu s autentickým anarchismem prozrazuje zmatený misantropní idealistický fanatismus.

Směrem k zelenému libertariánskému komunismu

Žádné hnutí, které dnes chce být revoluční, nemůže ignorovat nezbytnost rozvoje „zelené" perspektivy. To ale neznamená jednoduché zamíchání několika ekologických myšlenek do jinak skutečně šedé politiky. Znamená to aktivní angažování se ze specificky antikapitalistickými silami v rámci zeleného hnutí. Znamená to prezentování anarchistické třídní

analýzy současných bojů proti ekologické destrukci těm, kdo jsou v nich zapojeni a těm, kdo jsou zasaženi. Boje proti silnicím, jako pouze jeden příklad, jsou skrytě třídními boji tím, že zpochybňují nejen současnou politiku vlády, ale samotnou kapitalistickou logiku, logiku (a nutnost!) expandovat. Podobně, když zelení mluví o „nulovém růstu", anarchisté a libertariánští komunisté musí zdůraznit jasně komunistickou povahu této myšlenky. Stejně tak se ti druzí musí pokusit porozumět důsledkům jejich politiky na životní prostředí (v nejširším smyslu). Dynamika se už v narůstající míře stává omezením tradiční politiky, když svět a jeho obyvatelé čelí volbě mezi novou společností nebo pomalým zničením. Jestliže historická volba byla mezi socialismem a barbarstvím, nyní je mezi zeleným libertariánským komunismem a barbarskou smrtí v oblacích toxických plynů.

EKOLOGIE A PRŮMYSL: PŘÁTELÉ NEBO NEPŘÁTELÉ?

Blíží se rozhodující srážka. Na jedné straně je průmysl kapitalismu podle zásady „rosť nebo zemři",vymykající se z pod kontroly. Na druhé straně jsou nestálé podmínky známé jako biosféra,nezbytné pro udržení pokročilých forem života na této planetě. Má tu být jedno nebo druhé? Ekologové,ekonomové a sociologové začínají hledat společný zájem ekologie a

stáli. Ani nebylo možné předpokládat, že se kapitál rozvinul tak, že je schopen zničit všechen život na planetě během několika týdnů nebo ještě méně s pomocí jaderného štěpení. Vědomě „zelené“ hnutí, které následovalo velká hnutí pracujících, bylo všeobecně mystické, často šlo o reakční hnutí „střední třídy“, někdy silně malthusiánské a rasistické a jen vzácně se ztotožňující s existujícími „pokrokovými“ sociálními hnutími.

Zelená „revoluce“

Už dnes mnozí ze zeleného hnutí prohlašují, že toho mají mnoho společného s „anarchismem“. Dokonce i někteří z těch nejreformističtějších elementů v zeleném hnutí se čas od času cítí povinní hlučet o nehierarchické organizaci, přeneseném rozhodování a jiných věcech historicky ztotožněných s anarchistickou politikou. Mezi velkým množstvím zelených anarchistů orientovaných na přímou akci jsou silné anarchistické sentimenty, ačkoliv často velmi nejasné, a často tu je opovržení tradičními formami politiky. Je tu také odcizení od tradičního středu anarchismu, třídního boje. Často je pracující třída ztotožněna s „kulturou průmyslu“, a dojem třídní solidarity je pochopitelně snadno ztracen například u silničních protestujících (často nezaměstnaných), jejichž pravidelný kontakt s jejich třídními bratry a sestrami probíhá

na konec řady,ale jako na dočasná ztělesnění materiálů. Omezení průmyslových emisí na „nulu“ není možné tak dlouho,dokud průmysl pokračuje v užívání fosilních paliv. Přírodní ekosystémy jsou poháněny sluncem,zatímco my spalujeme fosilní paliva,a ta nevyhnutelně vytváří skleníkové plyny včetně uhlíkových dioxinů. Potíž v odstranění nebo recyklování takových emisí spočívá v tom,že tu vždy bude nějaké znečistění a odpad. Ale to by nás nemělo zastrašit od snahy odstranit tak mnoho odpadu,jak v tomto okamžiku můžeme.

V Dánském Kalundborku-přímořském městě s deseti tisíci obyvatel-ví každý o „průmyslové symbióze“. Uhelné elektrárny vhání teplo z páry,které by normálně bylo ztracenou energií,do ropné rafinérie,podniku na výrobu léků a do města. Další získané teplo jde do blízké rybí farmy. Sádra produkovaná elektrárenským odsiřovacím zařízenm je prodávána místnímu výrobci sádrokartonu,který také užívá lehký benzín z rafinerie,normálně spalovaný jako odpad,k vypalování svých pecí na vysoušení obkládacích panelů. Rafinerie dává svou chladící vodu elektrárně k použití při čistění jako napájecí vodu pro bojler. Organické bahno z rybí farmy a výrobny léků,kde jsou pěstováni mikrobi,používají zemědělci jako hnojivo na polích.

Asi nejdokonaleji vyvážený,ale často zapomínaný a přehlížený příklad průmyslové

ZELENÁ POLITIKA

Může být diskutováno, že logickým důsledkem libertariánsky komunistického myšlení bylo vždy vytvoření „zelené“ společnosti, protože vždy předpokládalo potřebu zničení kapitalismu, systému, který, jak víme, se musí rozšiřovat nebo zemře a který zrodil ideologie produktivismu a konzumenství.

Anarchističtí a libertariánsky komunističtí myslitelé v počátcích revolučního hnutí pracující třídy ve své kritice „moderního“ průmyslového systému a jeho tendence přeměnit dělníka v součást mašinérie, mohou být chápáni jako proto-zelení. Bylo by ovšem matením pojmů tvrdit, že v raném anarchistickém hnutí bylo něco jako vědomě „zelené“ hnutí, navzdory kritickým příspěvkům lidí jako Eliseé Reclus, William Morris, Edward Carpenter a Petr Kropotkin. I když všichni tito autoři psali díla, která obsahovala „zelené“ implikace nebo přinejmenším pocity, žádný z nich nemůže být vážně označen za systematicky „zeleného“ myslitele. Co může být diskutováno je to, že komunistická vize decentralizované společnosti práce integrované v humanizovaném prostředí lidí jako Morris a Kropotkin je v ostrém kontrastu s k mnoha socialistům (počínaje s několika „utopickými“ socialisty ale zvědečtěných Marxem), kteří považovali (a stále považují) za model nové společnosti továrnu.

v kapitalismu;nemusí tu být navždy. Je-li trh ovládán konkurenční tržní maximou „růst nebo smrt“,průmysl doslova pohltí biosféru,měníce lesy na dříví a půdu na písek.

„Jestliže obděláváte pole a spolupracujete se svými sousedy;jestliže využíváte to,co nás už naučil experiment a povoláváte do svých služeb vědu a technickou vynalézavost, poznáte, že vypěstování jídla pro rodinu na celý rok si vyžaduje za racionálních podmínek pěstování málo práce a málo půdy…“

Petr A. Kropotkin

EKOLOGIE A PRŮMYSL: PŘÁTELÉ NEBO NEPŘÁTELÉ?
Organize! – časopis britské Anarchist Federation

Poznámka:
Převzato z časopisu A-kontra č.6 / 2001, překladatel neuveden.

ZELENÁ POLITIKA
Organize! (43) – časopis britské Anarchist Federation

Poznámka:
Převzato s časopisu A-KONTRA číslo 104, 6 (2001), překladatel neuveden.